ARTICLE 19

សិទ្ធិក្នុងការដឹងរបស់ប្រជាជនទូទៅ៖ គោលការណ៍ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន

The Public’s Right to Know: Principles on Right to Information Legislation

2015

ARTICLE 19 Asia Programme
Free Word Centre
60 Farringdon Road
London
EC1R 3GA
United Kingdom

T: +44 20 7324 2500
E: info@article19.org
W: www.article19.org
Tw: @article19org
Fb: facebook.com/article19org

ARTICLE 19 Asia Programme
23/24, Yangon Insein Road, 1st floor
9-ward
Hlaing Township
Yangon
Myanmar

T: +95 925 348 1638
E: myanmar@article19.org

Tw: @article19asia

ISBN: 978-1-910793-10-7

© ARTICLE 19, 2015

This work is provided under the Creative Commons Attribution-Non-Commercial- ShareAlike 2.5 licence. You are free to copy, distribute and display this work and to make derivative works, provided you: 1) give credit to ARTICLE 19; 2) do not use this work for commercial purposes; 3) distribute any works derived from this publication under a licence identical to this one. To access the full legal text of this licence, please visit: http://creativecommons.org/ licenses/by-nc-sa/2.5/ legalcode.

ARTICLE 19 would appreciate receiving a copy of any materials in which information from this report is used.

The ARTICLE 19 Asia Programme's right to information project has been financed by the Government of Sweden under the Civic Space Initiative. Responsibility for the content lies entirely with the creator. The Government of Sweden does not necessarily share the expressed views and interpretations.

កិច្ចការនេះមានចែងនៅក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណ Creative Commons Attribution-Non-Commercial-ShareAlike 2.5។ អ្នកមានសេរីភាពក្នុងការថតចម្លង ចែកចាយ និងបង្ហាញកិច្ចការនេះ និងដើម្បីធ្វើការថតចម្លងកិច្ចការនេះបាន លុះត្រាតែអ្នក៖

1) ផ្តល់តម្លៃចំពោះមាត្រា 19។ 2) មិនប្រើប្រាស់ក្នុងគោលបំណងពាណិជ្ជកម្ម។ 3) ចែកចាយកិច្ចការដែលទទួលបានពីឯកសារបោះផ្សាយនេះនៅក្រោមអាជ្ញាប័ណ្ណដែលដូចគ្នាទៅនឹងអាជ្ញាប័ណ្ណនេះ។

ដើម្បីទទួលបានអត្ថបទច្បាប់ពេញលេញអំពីអាជ្ញាប័ណ្ណនេះ សូមបើកមើលវេបសាយត៍៖ http://creativecommons.org/ licenses/by-nc-sa/2.5/legalcode។

មាត្រា 19 សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះការទទួលបានឯកសារណាមួយដែលព័ត៌មានចេញពីរបាយការណ៍នេះត្រូវ បានប្រើប្រាស់។

សៀវភៅនេះទទួលបានហិរញ្ញប្បទានមួយផ្នែកពីរដ្ឋាភិបាលស៊ុយអែត។រដ្ឋាភិបាលស៊ុយអែតមិនបានបញ្ចេញទស្សនៈណាមួយនៅក្នុងអត្ថបទដែលបង្ហាញជូននេះឡើយ។ មាត្រា 19 ទទួលខុសត្រូវទាំងស្រុងចំពោះខ្លឹមសារ។

This document is dual language: English - Khmer. It is available in Bahasa, Burmese, Chinese, Khmer, Sinhala and Vietnamese.

សិទ្ធិក្នុងការដឹងរបស់ប្រជាជនទូទៅ៖ គោលការណ៍ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន

គោលការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានបង្កើតដំបូងនៅក្នុងឆ្នាំ1999 និងបានកែសម្រួលថ្មីនៅក្នុងឆ្នាំ2015។ គោលការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានអនុម័តដោយលោក Abid Hussain ដែលជាអ្នករាយការណ៍ពិសេសរបស់ អង្គការសហប្រជាជាតិស្តីពីសេរីភាពបញ្ចេញមតិនៅក្នុងរបាយការណ៍របស់លោកជូនកិច្ចប្រជុំឆ្នាំ2000 របស់ ស្នងការសហប្រជាជាតិទទួលបន្ទុកផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស (E/CN.4/2000/63) និងត្រូវបានលើកឡើងដោយគណៈកម្មការនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចឆ្នាំ2000 របស់ខ្លួនស្តីពីសេរីភាពបញ្ចេញមតិព្រមទាំងដោយអ្នកទទួល ភារកិច្ចបន្តរបស់លោកគឺលោក Frank LaRue កាលពីឆ្នាំ 2013 នៅក្នុងរបាយការណ៍របស់គាត់ជូន មហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ 2013 (A/68/362, ថ្ងៃទី04 ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ2013)។

The Public's Right to Know: Principles on Right to Information Legislation

These Principles were originally developed in 1999 and updated in 2015. They have been endorsed by Abid Hussain, the UN Special Rapporteur on Freedom of Opinion and Expression, in his report to the 2000 Session of the United Nations Commission on Human Rights (E/CN.4/2000/63), and referred to by the Commission in its 2000 Resolution on freedom of expression, as well as by Hussain's successor Frank LaRue in 2013 in his report to the UN General Assembly in 2013 (A/68/362, 4 September 2013).

Principle 1: Maximum disclosure 2

គោលការណ៍ទី 1. វិសាលភាពធំបំផុតនៃការបង្ហាញ 3

Principle 2: Obligation to publish 4

គោលការណ៍ទី 2. ការតព្វកិច្ចក្នុងការបោះផ្សាយ 5

Principle 3: Promotion of open government 6

គោលការណ៍ទី 3. ការលើកកម្ពស់រដ្ឋាភិបាលបើកចំហ 7

Principle 4: Limited scope of exceptions 8

គោលការណ៍ទី 4. វិសាលភាពមានដែនកំណត់នៃករណីលើកលែង 9

Principle 5: Processes to facilitate access 10

គោលការណ៍ទី 5. ដំណើរការសម្របសម្រួលការទទួលបានព័ត៌មាន 11

Principle 6: Costs 14

Principle 7: Open meetings 14

គោលការណ៍ទី 6. ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗ 15

គោលការណ៍ទី 7. កិច្ចប្រជុំបើកចំហ 15

Principle 8: Disclosure takes precedence 16

Principle 9: Protection for whistleblowers 16

គោលការណ៍ទី 8. ការបង្ហាញព័ត៌មាន មានអាទិភាព 17

គោលការណ៍ទី 9. ការការពារសម្រាប់អ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន 19

About ARTICLE 19 20

អំពីមាត្រា 19 21

Principle 1: Maximum disclosure

Right to information legislation should be guided by the principle of maximum disclosure

The principle of maximum disclosure establishes a presumption that all information held by public bodies should be subject to disclosure and that this presumption may be overcome only in very limited circumstances (see Principle 4). This principle encapsulates the basic rationale underlying the very concept of the right to information in international law and ideally should be provided for in the Constitution to make it clear that access to official information is a basic right. The overriding goal of legislation should be to implement maximum disclosure in practice.

Public bodies have an obligation to disclose information and every member of the public has a corresponding right to receive information. The right should be available to all persons and informal and formal organisations, regardless of citizenship or residence. The exercise of this right should not require individuals to demonstrate a specific interest in the information or to explain why they wish to obtain it. Where a public authority seeks to deny access to information, it should bear the onus of justifying the refusal at each stage of the proceedings. In other words, the public authority must show that the information which it wishes to withhold comes within the scope of the limited regime of exceptions, as detailed below.

Definitions

Both ‘information’ and ‘public bodies’ should be defined broadly.

‘Information’ includes all materials held by a public body, regardless of the form in which the information is stored (document, computer file or database, audio or video tape, electronic recording and so on), its source (whether it was produced by the public body or some other entity or person) and the date of production. The legislation should also apply to information which has been classified as secret or some other designation, subjecting them to the same test as all other information. In some jurisdictions, this extends to samples of physical materials used by public bodies in public works The law should also include, the obligation to disclose should apply to records themselves and not just the information they contain, as the context in which it is held is information also.

For purposes of disclosure of information, the definition of ‘public body’ should include all branches and levels of government including local government, elected bodies (including national parliaments), bodies which operate under a statutory mandate, nationalised industries and public corporations, non-departmental bodies or quangos (quasi non-governmental organisations), judicial bodies, and private bodies which carry out public functions (such as maintaining roads or operating rail lines) or hold decision-making authority or expend public money. No bodies, including defence and security bodies, should be exempt. Private bodies themselves should also be included if they hold information whose disclosure is likely to diminish the risk of harm to key public interests, such as the environment and health or affect individuals’ human rights. Inter-governmental organisations should also be subject to right to information regimes based on the principles set down in this document.

គោលការណ៍ទី 1. វិសាលភាពធំបំផុតនៃការបង្ហាញ

ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានគួរអមដោយគោលការណ៍ស្តីពីវិសាលភាពធំបំផុតនៃការបង្
ហាញ

គោលការណ៍ស្តីពីវិសាលភាពធំបំផុតនៃការបង្ហាញបង្កើតនូវការសន្មត់ថា
រាល់ព័ត៌មានទាំងអស់ដែល អង្គភាពសាធារណៈមានគួរធ្វើការបង្ហាញ ហើយការសន្មត់នេះអាចជ
ម្នះបានតែក្នុងកាលៈទេសៈមួយចំនួន តូចប៉ុណ្ណោះ (សូមមើលគោលការណ៍ទី 4)។ គោលការណ៍
នេះលើកឡើងត្រួសៗអំពីហេតុផលជាមូលដ្ឋាន ដែលគាំទ្រដល់ទស្សនាទាននៃសិទ្ធិទទួលបានព័
ត៌មាននៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយប្រសើរបំផុតគួរតែមាន ចែងនៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញដើម្បីធ្វើឲ្យប្រា
កដថា សិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានផ្លូវការគឺជាសិទ្ធិមូលដ្ឋាន។ គោលដៅសំខាន់បំផុតរបស់ច្បាប់គួរ
តែជាការអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវគោលការណ៍វិសាលភាពធំបំផុតនៃការបង្ហាញ។

អង្គភាពសាធារណៈមានកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង្ហាញព័ត៌មាន ហើយគ្រប់សមាជិកទាំងអស់នៃអង្គ
ការសាធារណៈ មានសិទ្ធិដូចគ្នានៅក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាន។ សិទ្ធិទាំងនេះគួរផ្តល់ជូនបុគ្គល
ព្រមទាំងអង្គការក្នុងប្រព័ន្ធ និងក្រៅប្រព័ន្ធទាំងអស់ ដោយពុំគិតអំពីស្ថានភាពជាពលរដ្ឋ
ឬនិវាសនជនឡើយ។ ការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ ពុំគួរតម្រូវឲ្យបុគ្គលធ្វើការបង្ហាញចំណាប់អារម្មណ៍
ច្បាស់លាស់ចំពោះព័ត៌មាន ឬពន្យល់អំពីមូលហេតុដែលខ្លួនចង់ ទទួលបានព័ត៌មាននោះឡើយ។
ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាធរសាធរណៈព្យាយាមបដិសេធការទទួលបានព័ត៌មាន អាជ្ញានោះត្រូវមានទំ
នួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់ហេតុផលចំពោះ ការបដិសេធនៅដំណាក់កាលនីមួយៗនៃដំណើរការ។
ឬអាចនិយាយបានថា អាជ្ញាធរសាធារណៈត្រូវបង្ហាញថា ព័ត៌មានដែលខ្លួនចង់រក្សាទុក ស្ថិតនៅ
ក្នុងវិសាលភាពនៃរបបលើកលែងមានដែនកំណត់ ដូចមានរៀបរាប់លម្អិតនៅខាងក្រោម៖

និយមន័យ

ទាំង "ព័ត៌មាន" និង "អង្គភាពសាធារណៈ" គួរកំណត់និយមន័យឲ្យបានទូលំទូលាយ។

"ព័ត៌មាន" សំដៅលើឯកសារទាំងអស់ដែលរក្សាទុកដោយអង្គភាពសាធារណៈ
ដោយពុំគិតអំពីទម្រង់នៃការ រក្សាទុកព័ត៌មាន (ឯកសារ ហ្វាល ឬមូលដ្ឋានទិន្នន័យកុំព្យូទ័រ
កាសែតសំឡេង ឬវីដេអូ ការថតជាប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិក និងទម្រង់ផ្សេងៗទៀត)
ប្រភពនៃព័ត៌មាន (ទោះជាផលិតដោយអង្គការសាធារណៈ អង្គភាព
ឬបុគ្គលមួយចំនួនផ្សេងទៀត) និងកាលបរិច្ឆេទនៃការផលិតឡើយ។ ច្បាប់នេះក៏គួរអនុ
វត្តចំពោះព័ត៌មាន ដែលត្រូវបានចាត់ថ្នាក់ជាព័ត៌មានសម្ងាត់ ឬការកំណត់ផ្សេងៗទៀត
ដោយកំណត់ឲ្យព័ត៌មានទាំងនោះស្ថិត នៅក្រោមតេស្តដូចគ្នាទៅនឹងព័ត៌មានផ្សេងទៀតដែរ។
នៅក្នុងដែនយុត្តាធិការមួយចំនួន ព័ត៌មានមាន វិសាលភាពរហូតទៅដល់សំណាកឯកសាររូបវ័ន្ត
ដែលប្រើប្រាស់ដោយអង្គភាពសាធារណៈនៅក្នុងកិច្ចការ សាធារណៈ។ ច្បាប់នេះក៏គួរដាក់បញ្ចូ
លនូវកាតព្វកិច្ចក្នុងការបង្ហាញគួរអនុវត្តចំពោះឯកសារផ្ទាល់តែម្តង និងមិន ត្រឹមតែព័ត៌មានដែល
មាននៅក្នុងឯកសារទាំងនោះ ជាបរិបទនៃការរក្សាទុកព័ត៌មានផងដែរ។

សម្រាប់គោលបំណងនៃការបង្ហាញព័ត៌មាន និយមន័យ "អង្គភាពសាធារណៈ"
គួរសំដៅលើគ្រប់សាខា និង គ្រប់កម្រិតនៃរដ្ឋាភិបាល ដែលរួមមាន រដ្ឋាភិបាលមូលដ្ឋាន
អង្គភាពជាប់ឆ្នោត (រួមទាំងសភាជាតិ) អង្គភាព ដែលដំណើរការនៅក្រោមអាណត្តិនៃច្បា
ប់ វិស័យដែលបានធ្វើជាតូបនីយកម្ម និងសាជីវកម្មសាធារណៈ អង្គភាពមិនមែននាយកដ្ឋាន
ឬអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល (ស្ទើរតែដូចអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) អង្គភាព តុលាការ និងអ
ង្គភាពឯកជនដែលអនុវត្តមុខងារសាធារណៈ (ដូចជាថែទាំផ្លូវថ្នល់ និងដំណើរការខ្សែរថភ្លើង)
ឬមានសិទ្ធិក្នុងការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ឬចំណាយថវិកាសាធារណៈ។ ពុំមានអង្គភាពណាមួយ
រួមទាំង អង្គភាព ការពារ និងសន្តិសុខគួរត្រូវបានលើកលែងឡើយ។ អង្គភាពសាធារណៈផ្ទាល់
ក៏គួរត្រូវបានដាក់បញ្ចូល ផងដែរប្រសិនបើអង្គភាពទាំងនោះមាននូវព័ត៌មានដែលនៅពេលធ្វើកា

Retention and Destruction of Information

To protect the integrity and availability of information, the law should establish minimum standards regarding the maintenance and preservation of information by public bodies. Such bodies should be required to allocate sufficient resources and attention to ensuring that public record-keeping is adequate. It should provide that obstruction of access to, or the willful destruction of information is a criminal offence.]

Principle 2: Obligation to publish

Public bodies should be under an obligation to publish key information

The right to information implies not only that public bodies respond to requests for information but also that they proactively publish and disseminate widely information of significant public interest, subject only to reasonable limits based on resources and capacity. Which information should be published will depend on the public body concerned. The law should establish both a general obligation to publish and key categories of information that must be published.

Public bodies should, as a minimum, be under an obligation to routinely publish and update the following categories of information:

- operational information about how the public body functions, including objectives, organizational structures, standards, achievements, manuals, policies, procedures, rules, and key personnel;
- information on audited accounts, licenses, budgets, revenue, spending, subsidy programmes public procurement, and contracts;
- information on any requests, complaints or other direct actions which members of the public may take in relation to the public body;
- guidance on processes by which members of the public may provide input into major policy or legislative proposals;
- the types of information which the body holds and the form in which this information is held, including any registers of documents and databases; and
- the content of any decision or policy affecting the public, along with reasons for the decision and background material of importance in framing the decision, including all environmental, social, or human rights impact assessments.

Open data and reuse

Information proactively published, as well as that released in response to requests, should be made available in open and machine readable formats when applicable, and without restrictions on its further use and publication.

របង្ហាញអាចនឹងកាត់បន្ថយហានិភ័យ នៃការខូចខាតចំពោះផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ដូចជា បរិស្ថាន និងសុខភាព ឬធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិមនុស្ស របស់បុគ្គល។ អង្គភាពអន្តររដ្ឋាភិបាលក៏គួរស្ថិតនៅក្រោមរបបសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានដោយផ្អែកទៅតាម គោលការណ៍ដែលមានចែង នៅក្នុងឯកសារនេះផងដែរ។

ការរក្សាទុក និងការបំផ្លាញព័ត៌មាន

ដើម្បីការពារសុចរិតភាព និងភាពអាចទទួលបាននៃព័ត៌មាន ច្បាប់គួរបង្កើតស្តង់ដារអប្បបរមាពាក់ព័ន្ធនឹង ការរក្សាទុក និងការពារព័ត៌មានដោយអង្គភាពសារធារណៈ។ អង្គភាពទាំងនេះគួរត្រូវបានតម្រូវឲ្យបែងចែក ធនធានឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ និងយកចិត្តទុកដាក់នៅក្នុងការធានាថា ការរក្សាទុកឯកសារសាធារណៈមាន លក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់។ ច្បាប់គួរចែងថា ការរារាំងចំពោះការទទួលបាន ឬការបំផ្លាញដោយចេតនានូវព័ត៌មាន គឺជាបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ។]

គោលការណ៍ទី 2. ការតព្វកិច្ចក្នុងការបោះផ្សាយ

អង្គភាពសាធារណៈគួរមានកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងការបោះផ្សាយនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ

សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានមិនត្រឹមតែកំណត់ថា អង្គភាពសាធារណៈត្រូវឆ្លើយតបចំពោះសំណើសុំ ព័ត៌មានឡើយ ប៉ុន្តែក៏បានកំណត់ថា អង្គភាពសាធារណៈត្រូវបោះផ្សាយ និងផ្សព្វផ្សាយឲ្យបានទូលំទូលាយ ប្រកបដោយលក្ខណៈបុរេសកម្មនូវព័ត៌មានដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សាធារណជន ដោយគ្រាន់តែស្ថិត ក្រោមដែនកំណត់សមហេតុផលដោយផ្អែកលើធនធាន និងសមត្ថភាពតែប៉ុណ្ណោះ។ ថាតើព័ត៌មានមួយណា គួរបោះផ្សាយគឺអាស្រ័យលើអង្គភាពសាធារណៈដែលពាក់ព័ន្ធ។ ច្បាប់គួរបង្កើតទាំងកាតព្វកិច្ចទូទៅនៅក្នុង ការបោះផ្សាយ និងប្រភេទសំខាន់ៗនៃព័ត៌មានដែលគួរបោះផ្សាយ។

យ៉ាងហោចណាស់ អង្គភាពសាធារណៈគួរស្ថិតនៅក្រោមកាតព្វកិច្ចនៅក្នុងការបោះផ្សាយ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ជាប្រចាំនូវប្រភេទព័ត៌មានដូចខាងក្រោម៖

- ព័ត៌មានប្រតិបត្តិការអំពីលក្ខណៈដំណើរការនៃអង្គភាពសាធារណៈ ដែលរួមមានដូចជា គោលបំណង រចនាសម្ព័ន្ធ អង្គភាព ស្តង់ដារ សមិទ្ធផល សៀវភៅណែនាំ គោលនយោបាយ នីតិវិធី វិធាន និងបុគ្គល សំខាន់ៗ។
- ព័ត៌មានអំពីគណនីដែលបានធ្វើសវនកម្ម អាជ្ញាប័ណ្ណ ថវិកា ប្រាក់ចំណូល ការចំណាយ កម្មវិធីឧត្ថម្ភធន លទ្ធកម្មសាធារណៈ និងកិច្ចសន្យាផ្សេងៗ។
- ព័ត៌មានអំពីសំណើ ពាក្យបណ្តឹង និងសកម្មភាពដោយផ្ទាល់ផ្សេងៗទៀតដែលសមាជិកអង្គភាពសាធារណៈ អាចអនុវត្តពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គភាពសាធារណៈ។
- គោលការណ៍ណែនាំអំពីដំណើរការដែលសមាជិកអង្គភាពសាធារណៈអាចផ្តល់ធាតុចូលទៅក្នុង គោលនយោបាយធំៗ ឬសំណើផ្លូវច្បាប់ផ្សេងៗ។
- ប្រភេទនៃព័ត៌មានដែលអង្គភាពរក្សាទុក និងទម្រង់នៃការរក្សាទុកព័ត៌មាននេះ រួមទាំងបញ្ជីឯកសារ និង មូលដ្ឋានទិន្នន័យ និង
- ខ្លឹមសារនៃសេចក្តីសម្រេចចិត្ត ឬគោលនយោបាយដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសាធារណជន ព្រមទាំងហេតុផល នៃការសម្រេចចិត្ត ដែលរួមមានការវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន សង្គម ឬសិទ្ធិមនុស្ស។

ទិន្នន័យបើកចំហ និងការប្រើប្រាស់ឡើងវិញ

ព័ត៌មានដែលបានបោះផ្សាយលក្ខណៈបុរេសកម្ម ព្រមទាំងព័ត៌មានដែលបានបញ្ចេញទៅតាមសំណើ គួរតែផ្តល់ជូននៅក្នុងទម្រង់បើកចំហ និងដែលអាចបើកមើលក្នុងម៉ាស៊ីននៅពេលដែលមាន និងដោយគ្មានការ ដាក់កំហិតទៅលើការប្រើប្រាស់ និងការផ្សព្វផ្សាយបន្តឡើយ។

Principle 3: Promotion of open government

Public bodies must actively promote open government

Informing the public of their rights and promoting a culture of openness within government are essential if the goals of right to information legislation are to be realised. Indeed, experience in various countries shows that a recalcitrant civil service can undermine even the most progressive legislation. Promotional activities are, therefore, an essential component of a right to information regime. This is an area where the particular activities will vary from country to country, depending on factors such as the way the civil service is organised, key constraints to the free disclosure of information, literacy levels and the degree of awareness of the general public. The law should require that adequate resources and attention are devoted to the question of promoting the goals of the legislation.

Public Education

As a minimum, the law should make provision for public education and the dissemination of information regarding the right to access information, the scope of information which is available and the manner in which such rights may be exercised. In countries where newspaper distribution or literacy levels are low, the broadcast media are a particularly important vehicle for such dissemination and education. Information and communications technologies can also be effective. Local public information boards and other community-based information systems should also be used. Creative alternatives, such as town meetings or mobile film units, should also be explored. Such activities should be undertaken both by individual public bodies and a specially designated and adequately funded official body – either the one which reviews requests for information, or another body established specifically for this purpose.

Tackling the culture of official secrecy

The law should provide for a number of mechanisms to address the problem of a culture of secrecy within government. These should include a requirement that public bodies provide comprehensive right to information training for their employees. Such training should address the importance and scope of right to information, procedural mechanisms for accessing information, how to maintain and access records efficiently, the scope of whistleblower protection, and what sort of information a body is required to publish. Officials at all levels should receive some training, depending on their role.

The official body responsible for public education should also play a role in promoting openness within government. Initiatives might include incentives for public bodies that perform well, campaigns to address secrecy problems and communications campaigns encouraging bodies that are improving and criticising those which remain excessively secret. Bodies should provide annual reports to Parliament and/or Parliamentary bodies on their activities, highlighting problems and achievements, which might also include measures taken to improve public access to information, any remaining constraints to the free flow of information which have been identified, and measures to be taken in the year ahead.

គោលការណ៍ទី 3.
ការលើកកម្ពស់រដ្ឋាភិបាលបើកចំហ

អង្គភាពសាធារណៈត្រូវលើកកម្ពស់យ៉ាងសកម្មចំពោះរដ្ឋាភិបាលបើកចំហ

ការជូនដំណឹងដល់សាធារណជនអំពីសិទ្ធិរបស់ពួកគេ និងការលើកកម្ពស់វប្បធម៌នៃការបើកចំហនៅក្នុងជួរ រដ្ឋាភិបាលមានសារសំខាន់ប្រសិនបើចង់សម្រេចគោលដៅនៃច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន។ ជាងនេះ ទៅទៀត បទពិសោធន៍នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសផ្សេងៗបង្ហាញថា សេវាសង្គមដែលគ្មានការកែប្រែអាចធ្វើឲ្យ ប៉ះពាល់សូម្បីតែច្បាប់ដែលមានភាពរីកចម្រើនបំផុត។ ដូច្នេះ សកម្មភាពលើកកម្ពស់មានដូចជា សមាសធាតុ សំខាន់នៃរបបសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន។ នេះគឺជាផ្នែកដែលសកម្មភាពពិសេសៗនឹងមានលក្ខណៈខុសៗគ្នា ទៅតាមបណ្តាប្រទេសនីមួយៗ ដោយអាស្រ័យលើកត្តាផ្សេងៗដូចជា របៀបចាត់ចែងសេវាសង្គម ឧបសគ្គ ចម្បងៗចំពោះការបង្ហាញព័ត៌មានដោយសេរី កម្រិតអក្ខរភាព និងកម្រិតនៃការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន ទូទៅ។ ច្បាប់គួរកំណត់ឲ្យប្រើប្រាស់ធនធាន និងការយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ចំពោះចំណោទនៃការលើកកម្ពស់គោលដៅរបស់ច្បាប់។

ការអប់រំសាធារណជន

យ៉ាងហោចណាស់ច្បាប់គួរមានចែងអំពីការអប់រំសាធារណជន និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងសិទ្ធិ ទទួលបានព័ត៌មាន វិសាលភាពការផ្តល់ជូនព័ត៌មាន និងលក្ខណៈនៃការប្រើប្រាស់សិទ្ធិទាំងនេះ។ នៅក្នុង បណ្តាប្រទេសដែលការចែកផ្សាយសារព័ត៌មាន និងអក្ខរភាពមានកម្រិតទាប ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយគឺជាឧបករណ៍ ដែលមានសារសំខាន់សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយ និងអប់រំ។ បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងគមនាគមន៍ក៏អាចមាន ប្រសិទ្ធភាពផងដែរ។ អង្គភាពព័ត៌មានសាធារណៈតាមមូលដ្ឋាន និងប្រព័ន្ធព័ត៌មានតាមសហគមន៍ផ្សេងៗ ទៀតក៏គួរប្រើប្រាស់ផងដែរ។ ជម្រើសប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ដូចជា ការប្រជុំតាមទីក្រុង និងអង្គភាព ភាពយន្តចល័តក៏គួរស្វែងរកមើលផងដែរ។ សកម្មភាពទាំងនេះគួរអនុវត្តទាំងដោយអង្គភាពសាធារណៈ នីមួយៗ និងអង្គភាពផ្លូវការដែលបានចាត់តាំងជាពិសេស និងផ្តល់មូលនិធិបានគ្រប់គ្រាន់ ទាំងអង្គភាពពិនិត្យមើលសំណើសុំព័ត៌មាន ឬអង្គភាពផ្សេងទៀតដែលបានបង្កើតឡើងជាពិសេសសម្រាប់គោលបំណង ត្រួតពិនិត្យនេះ។

ការដោះស្រាយវប្បធម៌នៃភាពសម្ងាត់ផ្លូវការ

ច្បាប់គួរចែងអំពីចំនួនយន្តការសម្រាប់ដោះស្រាយបញ្ហានៃវប្បធម៌ភាពសម្ងាត់នៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល។ យន្តការ ទាំងនេះគួរដាក់បញ្ចូលលក្ខខណ្ឌដែលអង្គភាពសាធារណៈត្រូវផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលអំពីសិទ្ធិទទួលបាន ព័ត៌មានគ្រប់ជ្រុងជ្រោយសម្រាប់បុគ្គលិករបស់ខ្លួន។ ការបណ្តុះបណ្តាលទាំងនេះគួរលើកឡើងអំពីសារសំខាន់ និងវិសាលភាពនៃសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន យន្តការនីតិវិធីសម្រាប់ទទួលបានព័ត៌មាន វិធីសាស្ត្រថែរក្សា និង ចូលមើលឯកសារប្រកបដោយប្រសិទ្ធិភាព វិសាលភាពនៃការការពារអ្នកផ្តល់ព័ត៌មាន និងប្រភេទព័ត៌មាន ដែលអង្គភាពត្រូវបោះផ្សាយ។ មន្ត្រីនៅគ្រប់កម្រិតទាំងអស់គួរទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលទៅតាមមុខនាទី របស់ខ្លួន។

អង្គភាពផ្លូវការដែលទទួលខុសត្រូវចំពោះការអប់រំសាធារណៈគួរតែដើរតួនាទីនៅក្នុងការលើកកម្ពស់លក្ខណៈ បើកចំហនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល។ គំនិតផ្តួចផ្តើមអាចរួមមានគ្រឿងលើកទឹកចិត្តសម្រាប់អង្គភាពសាធារណៈដែល អនុវត្តការងារបានល្អប្រសើរ យុទ្ធនាការដោះស្រាយបញ្ហាភាពសម្ងាត់ និងយុទ្ធនាការប្រាស្រ័យទាក់ទងដែល លើកទឹកចិត្តអង្គភាពដែលកែលម្អ និងរិះគន់អំពីព័ត៌មានដែលត្រូវបានរក្សាការសម្ងាត់ហួសហេតុ។ អង្គភាព គួរផ្តល់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំដល់សភា និង/ឬអង្គភាពសភាអំពីគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន ដោយគូសបញ្ជាក់អំពី បញ្ហា និងសមិទ្ធផល ដែលក៏នឹងអាចដាក់បញ្ចូលវិធានការសម្រាប់កែលម្អការទទួលបានព័ត៌មានរបស់ សាធារណជន បញ្ហារាំងស្ទះដែលនៅសេសសល់ចំពោះលំហូរដោយសេរីនូវព័ត៌មានដែលតម្រូវបានកំណត់ ព្រមទាំង

Principle 4: Limited scope of exceptions

Exceptions should be clearly and narrowly drawn and subject to strict "harm" and "public interest" tests

All individual requests for information from public bodies should be met unless the public body can show that the information falls within the scope of the limited regime of exceptions. A refusal to disclose information is not justified unless the public authority can show that the information meets a strict three-part test.

Bodies should only withhold the specific information that is exempted in documents or records and provide redacted versions of the remainder of the material.

The three-part test

- the information must relate to a legitimate aim as provided for in international law;
- disclosure must threaten to cause substantial harm to that aim; and
- the harm to the aim must be greater than the public interest in having the information.

No public bodies should be completely excluded from the ambit of the law, even if the majority of their functions fall within the zone of exceptions. This applies to all branches of government (that is, the executive, legislative and judicial branches) as well as to all functions of government (including, for example, functions of security and defence bodies). Non-disclosure of information must be justified on a case-by-case basis.

Restrictions whose aim is to protect governments from embarrassment or the exposure of wrongdoing including human rights violations and corruption can never be justified.

Legitimate aims justifying exceptions

A complete list of the legitimate aims which may justify non-disclosure should be provided in the law. This list should include only interests which constitute legitimate grounds for refusing to disclose documents and should be limited to matters recognized under international law such as law enforcement, privacy, national security, commercial and other confidentiality, public or individual safety, and the effectiveness and integrity of government decision-making processes.

Exceptions should be narrowly drawn so as to avoid limiting the disclosure which does not harm the legitimate interest. They should be based on the content, rather than the type, of the information. Information that is withheld should be routinely reviewed to ensure that the exemption still applies. For example, the justification for classifying information on the basis of national security may well disappear after a specific national security threat subsides. Exceptions should be limited to no more than 15 years, except in extraordinary circumstances.

Refusals must meet a substantial harm test

It is not sufficient that information simply fall within the scope of a legitimate aim listed in the law. The public body must also show that the disclosure of the information would cause

វិធានការផ្សេងៗដែលត្រូវអនុវត្តនៅក្នុងឆ្នាំខាងមុខ។

គោលការណ៍ទី 4. វិសាលភាពមានដែនកំណត់នៃករណីលើកលែង

ករណីលើកលែងគួរកំណត់ឲ្យបានច្បាស់ និងមានព្រំដែន ហើយត្រូវស្ថិតនៅក្រោមតេស្ត "គ្រោះថ្នាក់" និង "ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ" យ៉ាងតឹងរឹង

សំណើសុំព័ត៌មានទាំងអស់ពីអង្គភាពសាធារណៈគួរសម្រេចផ្តល់ជូនប្រសិនបើអង្គភាពសាធារណៈមិនអាច បង្ហាញថា ព័ត៌មានទាំងនោះស្ថិតនៅក្នុងដែនរបបមានកំណត់នៃករណីលើកលែង។ ការបដិសេធមិនបង្ហាញ ព័ត៌មានគឺមិនសមហេតុផលឡើយប្រសិនបើអាជ្ញាធរសាធារណៈមិនអាចបង្ហាញថា ព័ត៌មានស្របទៅតាម តេស្តបីផ្នែកតឹងរឹង។

អង្គភាពគួរដកចេញតែព័ត៌មានជាក់លាក់ដែលត្រូវបានលើកលែងនៅក្នុងឯកសារ ឬកំណត់ត្រា និងផ្តល់នូវ ច្បាប់តាក់តែងនៃឯកសារដែលនៅសល់ផ្សេងទៀត។

ការធ្វើតេស្តបីផ្នែក

- ព័ត៌មានត្រូវជាប់ពាក់ព័ន្ធទៅនឹងគោលបំណងស្របច្បាប់ដូចមានចែងនៅក្នុងច្បាប់អន្តរជាតិ។
- ការបង្ហាញព័ត៌មានត្រូវបង្ហាញថានឹងបង្កជាការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរចំពោះគោលបំណងនោះ និង
- ការខូចខាតចំពោះគោលបំណងត្រូវធំជាងផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅក្នុងការទទួលបានព័ត៌មាន

អង្គភាពសាធារណៈមិនគួរដកចេញទាំងស្រុងពីគន្លងច្បាប់ឡើយ បើទោះជាតួនាទីរបស់អង្គភាពទាំងនេះភាគ ច្រើនស្ថិតនៅក្នុងផ្នែកនៃករណីលើកលែងក៏ដោយ។ ករណីនេះអនុវត្តចំពោះគ្រប់សាខារដ្ឋាភិបាល (ពោលគឺ សាខាអង្គការប្រតិបត្តិ នីតិបញ្ញត្តិ និងតុលាការ) ព្រមទាំងចំពោះគ្រប់មុខងារទាំងអស់របស់រដ្ឋាភិបាល (ឧទាហរណ៍ មុខងាររបស់អង្គភាពសន្តិសុខ និងការពារជាតិ)។ ការមិនបង្ហាញព័ត៌មានត្រូវតែមានហេតុផល ដោយផ្អែកលើករណីនីមួយៗ។

ការដាក់កំហិតដែលមានគោលបំណងការពាររដ្ឋាភិបាលពីការបៀតបៀន ឬការធ្វើអំពើមិនត្រឹមត្រូវ រួមទាំង ការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស និងអំពើពុករលួយមិនអាចធ្វើជាហេតុផលបានឡើយ។

គោលបំណងស្របច្បាប់សម្រាប់ជាហេតុផលនៃករណីលើកលែង

បញ្ជីពេញលេញនៃគោលបំណងស្របច្បាប់ដែលអាចធ្វើជាហេតុផលនៃការមិនបង្ហាញព័ត៌មានគួរមានចែង នៅក្នុងច្បាប់។ បញ្ជីនេះគួរដាក់បញ្ចូលតែអត្ថប្រយោជន៍ដែលជាមូលដ្ឋានស្របច្បាប់សម្រាប់បដិសេធមិន បង្ហាញឯកសារ និងគួរកំណត់ត្រឹមតែបញ្ហាដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់នៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ ដូចជា ការអនុវត្តច្បាប់ ភាពជាឯកជន សន្តិសុខជាតិ ព័ត៌មានសម្ងាត់ផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម និងព័ត៌មានសម្ងាត់ផ្សេងៗ ទៀត សុវត្ថិភាពសាធារណៈ ឬសុវត្ថិភាពបុគ្គល និងប្រសិទ្ធភាព និងសុចរិតភាពនៃដំណើរធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់រដ្ឋាភិបាល។

ករណីលើកលែងគួរកំណត់នៅក្នុងព្រំដែនដើម្បីកុំឲ្យក្លាយជាការដាក់កំហិតទៅលើការបង្ហាញព័ត៌មានដែល មិនប៉ះពាល់ទៅដល់ផលប្រយោជន៍ស្របច្បាប់។ ករណីលើកលែងគួរផ្អែកទៅលើខ្លឹមសារ ជាជាងប្រភេទនៃ ព័ត៌មាន។ ព័ត៌មានដែលត្រូវបានដកចេញគួរពិនិត្យមើលឲ្យបានទៀងទាត់ដើម្បីធានាថា ករណីលើកលែង នៅតែអនុវត្ត។ ឧទាហរ

substantial harm to that legitimate aim. In some cases, disclosure may benefit as well as harm the aim. For example, the exposure of corruption in the military may at first sight appear to weaken national defence but actually, over time, help to eliminate the corruption and strengthen the armed forces. For non-disclosure to be legitimate in such cases, the net effect of disclosure must be to cause substantial harm to the aim.

Overriding public interest

Even if it can be shown that disclosure of the information would cause substantial harm to a legitimate aim, the information should still be disclosed if the benefits of disclosure outweigh the harm. For example, certain information may be private in nature but at the same time expose high-level corruption within government. The harm to the legitimate aim must be weighed against the public interest in having the information made public. Where the latter is greater, the law should provide for disclosure of the information. Other public interests include making an important contribution to an ongoing public debate, promote public participation in political debate, improving accountability for the running of public affairs in general and the use of public funds in particular; expose serious wrongdoings, including human rights violations, other criminal offences, abuse of public office and deliberate concealment of serious wrongdoing; and benefit public health or safety.

Principle 5: Processes to facilitate access

Requests for information should be processed rapidly and fairly and an independent review of any refusals should be available

All public bodies should be required to establish open, accessible internal systems for ensuring the public's right to request and receive information. Bodies should designate an individual who is responsible for processing such requests and for ensuring compliance with the law.

Public bodies should also be required to assist applicants whose requests relate to published information, or are unclear, excessively broad or otherwise in need of reformulation. On the other hand, public bodies may be able to refuse clearly frivolous or vexatious requests that are only intended to disrupt the activities of the public body. Public bodies should not have to provide individuals with information that is contained in a publication that is freely available to the public, but in such cases the body must direct the applicant to the published source.

Provision should be made to ensure full access to information for disadvantaged groups, for example those who cannot read or write, those who do not speak the language of the record, or those who suffer from disabilities such as blindness.

The law should provide for strict time limits for the processing of requests on no more than one month.

The law should require that any refusals be accompanied by substantive written reasons,

ណ៍យុត្តាធិការសម្រាប់ចាត់ថ្នាក់ព័ត៌មានដោយផ្អែកលើសន្តិសុខជាតិអាចរលត់ទៅវិញ បន្ទាប់ពីការគំរាមកំហែងចំពោះសន្តិសុខជាតិបានថយចុះ។ ករណីលើកលែងគួរកំណត់ត្រឹមរយៈពេលមិន លើសពី 15 ឆ្នាំ លើកលែងតែកាលៈទេសៈពិសេសណាមួយ។

ការបដិសេធត្រូវស្របតាមការធ្វើតេស្តគ្រោះថ្នាក់សំខាន់

មិនគ្រប់គ្រាន់ឡើយដែលព័ត៌មានគ្រាន់តែស្ថិតនៅក្នុងវិសាលភាពនៃគោលបំណងស្របច្បាប់ដែលមានចែង នៅក្នុងច្បាប់។ នៅក្នុងករណីមួយចំនួន ការបង្ហាញព័ត៌មានអាចផ្ដល់ប្រយោជន៍ចំពោះគោលបំណងផង និង បង្កការខូចខាតចំពោះគោលបំណងផង។ ឧទាហរណ៍ ការរកឃើញករណីអំពើពុករលួយនៅក្នុងជួរកងទ័ព ជាដំបូងទំនងជាធ្វើឲ្យវិស័យការពារជាតិចុះខ្សោយ ប៉ុន្តែជាក់ស្តែងមួយរយៈក្រោយមកទៀត ជួយលុបបំបាត់ អំពើពុករលួយ និងពង្រឹងកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ។ សម្រាប់ការមិនបង្ហាញព័ត៌មានដែលស្របច្បាប់នៅក្នុងករណីទាំងនេះ ប្រសិទ្ធភាពពិតនៃការបង្ហាញព័ត៌មានត្រូវតែជាករណីបង្កការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ គោលបំណង។

ផលប្រយោជន៍សាធារណៈសំខាន់

ទោះបីជាអាចបង្ហាញថា ការបង្ហាញព័ត៌មាននឹងធ្វើឲ្យមានការខូចខាតធ្ងន់ធ្ងរចំពោះគោលបំណងស្របច្បាប់ ក៏ដោយ ក៏គេគួរនៅតែបង្ហាញព័ត៌មាននេះប្រសិនបើអត្ថប្រយោជន៍នៃការបង្ហាញព័ត៌មានធំជាងការខូចខាតដែលបង្កឡើង។ ឧទាហរណ៍ ព័ត៌មានជាក់លាក់អាចមានលក្ខណៈជាព័ត៌មានបុគ្គល ប៉ុន្តែក៏បង្ហាញអំពីអំពើ ពុករលួយធ្ងន់ធ្ងរនៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល។ ការខូចខាតចំពោះគោលបំណងស្របច្បាប់ត្រូវថ្លឹងថ្លែងធៀបនឹង ផលប្រយោជន៍សាធារណៈនៅក្នុងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទៅដល់សាធារណជន។ ប្រសិនបើផលប្រយោជន៍មានទំហំធំជាង ច្បាប់គួរតែចែងអំពីការបង្ហាញព័ត៌មាន។ ផលប្រយោជន៍សាធារណៈផ្សេងៗទៀតរួមមាន ការ ចូលរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងការពិភាក្សាសាធារណៈជាប្រចាំ ជំរុញការចូលរួមរបស់សាធារណជន នៅក្នុងការពិភាក្សានយោបាយ កែលម្អគណនេយ្យភាពចំពោះដំណើរការកិច្ចការសាធារណៈទូទៅ និងជា ពិសេសការប្រើប្រាស់មូលនិធិសាធារណៈ ការរកឃើញកំហុសធ្ងន់ធ្ងរ ដែលរួមមានការរំលោភសិទ្ធិមនុស្ស បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ការរំលោភបំពានលើការិយាល័យសាធារណៈ និងការបិទបាំងចំពោះការប្រព្រឹត្តកំហុស ធ្ងន់ធ្ងរ និងផ្ដល់ផលប្រយោជន៍ចំពោះសុខភាព និងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ។

គោលការណ៍ទី 5. ដំណើរការសម្របសម្រួលការទទួលបានព័ត៌មាន

សំណើសុំព័ត៌មានគួរដំណើរការភ្លាមៗ និងដោយស្មើភាព ហើយគួរធ្វើការពិនិត្យដោយឯករាជ្យចំពោះការ បដិសេធ

អង្គភាពសាធារណៈទាំងអស់គួរត្រូវបានតម្រូវឲ្យបង្កើតប្រព័ន្ធផ្ទៃក្នុងលក្ខណៈបើកចំហ និងងាយទទួលបាន ដើម្បីធានាសិទ្ធិរបស់សាធារណជននៅក្នុងស្នើសុំ និងទទួលព័ត៌មាន។ អង្គភាពគួរចាត់តាំងបុគ្គលម្នាក់ដែល ទទួលខុសត្រូវក្នុងការដំណើរការសំណើរសុំទាំងនេះ និងធានាឲ្យមានការគោរពច្បាប់។

អង្គភាពសាធារណៈក៏គួរត្រូវបានតម្រូវឲ្យជួយដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំពាក់ព័ន្ធនឹងព័ត៌មានដែលបាន បោះផ្សាយ ឬមិនច្បាស់លាស់ ទូលំទូលាយពេក ឬក៏ត្រូវការការបញ្ជាក់ឡើងវិញ។ ម្យ៉ាងទៀត អង្គភាព សាធារណៈអាចបដិសេធសំណើដែលមិនសំខាន់ ឬមានលក្ខណៈអុចអាលដែលគ្រាន់តែដើម្បីរំខានដល់ សកម្មភាពរបស់អង្គភាពសាធារណៈ។ អង្គភាពសាធារណៈមិនគួរផ្ដល់ដល់បុគ្គលនូវព័ត៌មានដែលមាននៅក្នុង ច្បាប់ចេញផ្សាយដែលផ្សព្វផ្សាយទៅដល់សាធារ

based on the exemptions set out in the law and provide the applicant information on their appeal rights.

Appeals

A process for deciding upon requests for information should be specified at three different levels: within the public body; appeals to an independent administrative body; and appeals to the courts.

Provision should be made for an internal appeal to a designated higher authority within the public authority who can review the original decision.

In all cases, the law should provide for an individual right of appeal to an independent body from a refusal by a public body to disclose information. This may be either an existing body, such as an Ombudsman or a specialised administrative body established for this purpose. In either case, the body must meet certain standards and have certain powers. Its independence should be guaranteed, both formally and through the process by which the head and/or board is/are appointed. The best practice is the create an independent information commission.

Appointments should be made by representative bodies, such as an all-party parliamentary committee, and the process should be open and allow for public input, for example regarding nominations. Individuals appointed to such a body should be required to meet strict standards of professionalism, independence and competence, and be subject to strict conflict of interest rules.

The procedure by which the administrative body processes appeals over requests for information which have been refused should be designed to operate rapidly and cost as little as is reasonably possible. This ensures that all members of the public can access this procedure and that excessive delays do not undermine the whole purpose of requesting information in the first place.

The administrative body should be granted full powers to investigate any appeal, including the ability to compel witnesses and, importantly, to require the public body to provide it with any information or record for its consideration, in camera where necessary and justified.

Upon the conclusion of an investigation, the administrative body should have the power to dismiss the appeal, to require the public body to disclose the information, to adjust any charges levied by the public body, to sanction public bodies for obstructive behaviour where warranted and/or to impose costs on public bodies in relation to the appeal.

The administrative body should also have the power to refer to the courts cases which disclose evidence of criminal obstruction of access to or willful destruction of records.

The applicant should be able to appeal to the courts against decisions of the body. The court should have the full power to review the case on its merits and not be limited to the question of whether the body has acted reasonably. This will ensure that due attention is given to resolving difficult questions and that a consistent approach to right to information issues is promoted.

ណាជនឡើយ ប៉ុន្តែនៅក្នុងករណីទាំងនេះ អង្គភាពត្រូវ បង្ហាញប្រភពព័ត៌មានដែលបានបោះផ្សាយដល់សាធារណជន។

គួរតាក់តែងបទប្បញ្ញត្តិដើម្បីធានាថាប្រជាជនដែលបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍បានទទួលព័ត៌មានពេញលេញ ឧទាហរណ៍ ប្រជាជនដែលមិនចេះអាន ឬសរសេរ ប្រជាជនដែលមិនចេះភាសានៅក្នុងឯកសារ ឬប្រជាជន ដែលមានពិការភាព ដូចជាពិការភ្នែកជាដើម។

ច្បាប់គួរចែងអំពីដែនកំណត់ពេលវេលាតឹងរឹងសម្រាប់ដំណើរការស្នើសុំដោយមិនឲ្យលើសពីមួយខែ។

ច្បាប់គួរកំណត់ថា ការបដិសេធដែលអមដោយហេតុផលលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយផ្អែកលើការលើកលែង ដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ និងផ្តល់ដល់បេក្ខជននូវព័ត៌មានសិទ្ធិប្តឹងទាស់របស់ខ្លួន

ការប្តឹងទាស់

ដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តទៅលើសំណើសុំព័ត៌មានគួរបញ្ជាក់នៅកម្រិតបីខុសៗគ្នា៖ នៅក្នុងអង្គភាពសាធារណៈ ការប្តឹងទាស់ទៅអង្គភាពរដ្ឋបាលឯករាជ្យ និងការប្តឹងទាស់ទៅតុលាការ។

គួររៀបចំបទបញ្ញត្តិសម្រាប់ការប្តឹងទាស់ផ្ទៃក្នុងទៅអាជ្ញាធរកម្រិតខ្ពស់ជាងនៅក្នុងអាជ្ញាធរសាធារណៈដែល អាចពិនិត្យមើលសេចក្តីសម្រេចចិត្តដើម។

នៅគ្រប់ករណីទាំងអស់ច្បាប់គួរចែងអំពីសិទ្ធិបុគ្គលនៅក្នុងការប្តឹងទាស់ទៅអង្គភាពឯករាជ្យពីការបដិសេធ របស់អង្គភាពសាធារណៈក្នុងការបង្ហាញព័ត៌មាន។ ការប្តឹងនេះអាចជាអង្គភាពមានស្រាប់ ដូចជាអ្នកស៊ើប អង្កេតបណ្តឹងរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ឬអង្គភាពរដ្ឋបាលឯករាជ្យជំនាញដែលបង្កើតឡើងសម្រាប់ ដំណើរការប្តឹងទាស់នេះ។ នៅក្នុងករណីទាំងពីរ អង្គភាពត្រូវបំពេញតាមស្តង់ដារជាក់លាក់ និងមានសិទ្ធិ អំណាចច្បាស់លាស់។ ឯករាជ្យភាពនៃអង្គភាពនេះគួរត្រូវបានធានា ទាំងផ្លូវការ និងទាំតាមរយៈដំណើរការ ដែលប្រធាន និង/ឬគណៈកម្មការត្រូវបានតែងតាំង។ ទម្លាប់អនុវត្តល្អបំផុតគឺត្រូវបង្កើតគណៈកម្មការព័ត៌មានឯករាជ្យ។

ការតែងតាំងគួរធ្វើឡើងដោយអង្គភាពតំណាង ដូចជាគណកម្មាធិការសភាគ្រប់ភាគី ហើយដំណើរការគួរ បើកចំហ និងអនុញ្ញាតឲ្យសាធារណជនផ្តល់ជាតិចូល ឧទាហរណ៍ ពាក់ព័ន្ធនឹងការតែងតាំងជាដើម។ បុគ្គល ដែលត្រូវបានតែងតាំងនៅក្នុងអង្គភាពនេះគួរត្រូវបានតម្រូវឲ្យបំពេញតាមស្តង់ដារវិជ្ជាជីវៈ ឯករាជ្យភាព និង សមត្ថភាពយ៉ាងតឹងរឹង និងត្រូវគ្រប់គ្រងដោយវិធានទំនាស់ផលប្រយោជន៍យ៉ាងតឹងរឹងផងដែរ។

គួររៀបចំឲ្យមាននីតិវិធីដែលអង្គភាពរដ្ឋបាលដំណើរការការប្តឹងទាស់ទៅលើសំណើសុំព័ត៌មានដែលត្រូវបានបដិសេធដើម្បីដំណើរការឲ្យបានរហ័ស និងចំណាយអស់តិចតាមដែលអាចធ្វើបាន។ នីតិវិធីនេះធានាថា សមាជិកអង្គភាពសាធារណៈអាចទទួលបាននីតិវិធីនេះ ហើយការយឺតយ៉ាវមិនធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ គោលបំណងទាំងមូលនៃការស្នើសុំព័ត៌មាននៅទីកន្លែងដំបូង។

អង្គភាពរដ្ឋបាលគួរទទួលបានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញនៅក្នុងការស៊ើបអង្កេតការប្តឹងទាស់ណាមួយ រួមទាំង សមត្ថភាពក្នុងការបង្ខំសាក្សី ហើយជាពិសេសនៅក្នុងការទាមទារឲ្យអង្គភាពសាធារណៈផ្តល់នូវព័ត៌មាន ឬ ឯកសារសម្រាប់ធ្វើការពិចារណា ជាលក្ខណៈសម្ងាត់ ប្រសិនបើចាំបាច់ និងសមហេតុផល។

នៅពេលបញ្ចប់ការស៊ើបអង្កេត អង្គភាពរដ្ឋបាលគួរមានសិទ្ធិអំណាចក្នុងការដំកល់បណ្តឹងទុកឥតចាត់ការ តម្រូវឲ្យអង្គភាពសាធារណៈបង្ហាញព័ត៌មាន ដើម្បីកែសម្រួលថ្លៃសេវាទាមទារដោយអង្គភាពសាធារណៈ ដាក់ទណ្ឌកម្មអង្គភាពសាធារណៈឲ្យមានឥរិយាបថស្ថាបនាប្រសិនបើចាំបាច់ និង/ឬកំណត់ថ្លៃចំណាយ ទៅលើអង្គភាពសាធារណៈពាក់ព័ន្ធនឹងការប្តឹងទាស់។

Principle 6: Costs

Individuals should not be deterred from obtaining public information by costs

The cost of gaining access to information held by public bodies should not prevent people from demanding information of public interest, given that the whole rationale behind right to information laws is to promote open access to information. It is well established that the long-term benefits of openness far exceed the costs. In any case, experience in a number of countries suggests that access costs are not an effective means of offsetting the costs of a right to information regime.

Generally the principle should be that the information is provided at no or low cost and limited to the actual cost of reproduction and delivery. Costs should be waived or significantly reduced for requests for personal information or for requests in the public interest (which should be presumed where the purpose of the request is connected with publication) and for requests from those with incomes below the national poverty line. In some jurisdictions, higher fees are levied on commercial requests as a means of subsidising public interest requests but this is generally not considered to be fully effective.

Principle 7: Open meetings

Meetings of public bodies should be open to the public

The right to information includes the public's right to know what the government is doing on its behalf and to participate in decision-making processes. Right to information legislation should therefore establish a presumption that all meetings of governing bodies are open to the public.

"Governing" in this context refers primarily to the exercise of decision-making powers, but bodies which merely proffer advice may also be covered when the advice is expected to be used to influence decisions. Political committees – meetings of members of the same political party – are not considered to be governing bodies.

On the other hand, meetings of elected bodies and their committees, planning and zoning boards, boards of public and educational authorities and public industrial development agencies would be included.

A "meeting" in this context refers primarily to a formal meeting, namely the official convening of a public body for the purpose of conducting public business. Factors that indicate that a meeting is formal are the requirement for a quorum and the applicability of formal procedural rules.

Notice of meetings is necessary if the public is to have a real opportunity to participate and the law should require that adequate notice of meetings and the substantive materials to be discussed at the meeting are given sufficiently in advance to allow for attendance and engagement. This is especially important in the case of projects relating to development as

អង្គភាពរដ្ឋបាលក៏គួរមានសិទ្ធិអំណាចនៅក្នុងការបញ្ជូនទៅតុលាការនូវសំណុំរឿងដែលបង្ហាញភ័ស្តុតាងអំពី បទល្មើសរារាំងការទទួលបាន ឬការបំផ្លាញដោយចេតនានូវរបាយការណ៍។

អ្នកដាក់ពាក្យសុំគួរមានលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ពាក្យប្ដឹងទាស់ទៅតុលាការប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសម្រេចចិត្តរបស់ អង្គភាព។តុលាការគួរមានសិទ្ធិអំណាចពេញលេញក្នុងការពិនិត្យមើលសំណុំរឿងទៅតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ ខ្លួន និងមិនកម្រិតត្រឹមសំណួរថាតើអង្គភាពបានអនុវត្តសកម្មភាពដោយសមហេតុផល ឬដូចម្ដេចឡើយ។ ការធ្វើបែបនេះដើម្បីធានាថា មានការយកចិត្តទុកដាក់ត្រឹមត្រូវចំពោះការដោះស្រាយសំណួរពិបាក ហើយ វិធីសាស្ត្រត្រឹមត្រូវចំពោះបញ្ហាសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានត្រូវបានលើកកម្ពស់។

គោលការណ៍ទី 6. ថ្លៃចំណាយផ្សេងៗ

បុគ្គលមិនគួរត្រូវបានរារាំងមិនឲ្យទទួលបានព័ត៌មានសាធារណៈដោយសារបញ្ហាការចំណាយផ្សេងៗឡើយ

ថ្លៃចំណាយសម្រាប់ការទទួលបានព័ត៌មានដែលរក្សាទុកដោយអង្គភាពសាធារណៈមិនគួររារាំងដល់ការ ទាមទារព័ត៌មានដែលជាផលប្រយោជន៍សាធារណៈឡើយ លុះត្រាតែហេតុផលនៅពីក្រោយច្បាប់ស្ដីពីសិទ្ធិ ទទួលបានព័ត៌មានមានគោលបំណងលើកកម្ពស់ដល់ការទទួលបានព័ត៌មានដោយបើកចំហ។ មានការ កំណត់យ៉ាងច្បាស់ថា អត្ថប្រយោជន៍រយៈពេលវែងនៃភាពបើកចំហមានកម្រិតលើសលប់លើថ្លៃចំណាយ។ នៅក្នុងករណីខ្លះ បទពិសោធន៍នៅប្រទេសជាច្រើនបង្ហាញថា ថ្លៃចំណាយលើការទទួលបានព័ត៌មានមិនមែន ជាមធ្យោបាយប្រសិទ្ធភាពក្នុងការកាត់កងថ្លៃចំណាយនៃរបបសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានឡើយ។

ជាទូទៅ គោលការណ៍ការណ៍នេះគួរចែងថា ព័ត៌មានត្រូវផ្ដល់ជូនដោយឥតគិតថ្លៃ ឬអស់ថ្លៃចំណាយតិច និង ត្រូវកំណត់ត្រឹមថ្លៃចំណាយជាក់ស្ដែងនៃការចម្លង និងបញ្ជូន។ ថ្លៃចំណាយគួរលុបចោល ឬកាត់បន្ថយឲ្យបាន ច្រើនសម្រាប់សំណើសុំព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន ឬសម្រាប់សំណើរដែលមានផលប្រយោជន៍សាធារណៈ (ដែលគួរ សន្មតនៅពេលគោលបំណងនៃសំណើមានជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការបោះផ្សាយ) និងសំណើពីបុគ្គលដែលមាន ប្រាក់ចំណូលក្រោមបន្ទាត់ភាពក្រីក្ររបស់ជាតិ។ នៅក្នុងដែនយុត្តាធិការមួយចំនួន ថ្លៃចំណាយខ្ពស់ត្រូវបាន ដាក់ទៅលើសំណើលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្មជាមធ្យោបាយនៃការឧបត្ថម្ភធនដល់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ ប៉ុន្តែការអនុវត្តនេះជាទូទៅមិនត្រូវបានចាត់ថាទុកថាមានប្រសិទ្ធភាពពេញលេញឡើយ។

គោលការណ៍ទី 7. កិច្ចប្រជុំបើកចំហ

កិច្ចប្រជុំរបស់អង្គការសាធារណៈគួរបើកចំហចំពោះសាធារណជន

សិទ្ធិក្នុងការទទួលបានព័ត៌មានរួមមានសិទ្ធិរបស់សាធារណជនក្នុងដឹងអំពីកិច្ចការដែលរដ្ឋាភិបាលកំពុងអនុវត្ត តាងនាមឲ្យខ្លួន និងសិទ្ធិនៅក្នុងការចូលរួមនៅក្នុងដំណើរការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្ត។ ដូច្នេះច្បាប់ស្ដីពីសិទ្ធិ ទទួលបានព័ត៌មានគួរកំណត់ថា រាល់កិច្ចប្រជុំរបស់អង្គភាពអភិបាលត្រូវបើកចំហចំពោះសាធារណជន។

"អភិបាល" នៅក្នុងបរិបទនេះសំដៅលើការប្រើប្រាស់សិទ្ធិក្នុងការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្ត ប៉ុន្តែអង្គភាពដែល គ្រាន់តែស្នើសុំមតិយោបល់ក៏អាចត្រូវបានកោះប្រជុំផងដែរនៅពេលដែលរំពឹងថាមតិយោបល់នឹងត្រូវ

ប្រើប្រាស់ដើម្បីមានឥទ្ធិពលទៅលើការសម្រេចចិត្ត។ គណកម្មការនយោបាយ -

part of environmental or social impact procedures.

Meetings may be closed, but only in accordance with established procedures and where adequate reasons for closure exist. Any decision to close a meeting should itself be open to the public. The grounds for closure are broader than the list of exceptions to the rule of disclosure but are not unlimited. Reasons for closure might, in appropriate circumstances, include public health and safety, law enforcement or investigation, employee or personnel matters, privacy, commercial matters and national security. Decisions made at unlawfully closed meetings should be subject to review and presumed to be void.

Principle 8: Disclosure takes precedence

Laws which are inconsistent with the principle of maximum disclosure should be amended or repealed

The law on the right to information should require that other legislation be interpreted in a manner consistent with its provisions and repealed when necessary.

The regime of exceptions provided for in the right to information law should be comprehensive and other laws should not be permitted to extend it. In particular, secrecy laws should not make it illegal for officials to divulge information which they are required to disclose under the right to information law.

In addition, officials should be protected from sanctions where they have, reasonably and in good faith, disclosed information pursuant to a right to information request, even if it subsequently transpires that the information is not subject to disclosure or contains libelous materials. Otherwise, the culture of secrecy which envelopes many governing bodies will be maintained as officials may be excessively cautious about requests for information, to avoid any personal risk.

Principle 9: Protection for whistleblowers

Individuals who release information on wrongdoing – whistleblowers – must be protected

Individuals should be protected from any legal, administrative or employment-related sanctions or harms for releasing information on wrongdoing by public or private bodies. This should be established clearly in law. The best practice is for countries to adopt comprehensive laws that apply to all related aspects of criminal, civil, administrative and labour law.

"Wrongdoing" in this context includes the commission of a criminal offence, failure to comply with a legal obligation, a miscarriage of justice, corruption or dishonesty, or serious maladministration regarding a public body. It also includes a serious threat to health, safety

ពោលគឺកិច្ចប្រជុំរបស់ គណបក្សនយោបាយតែមួយ មិនត្រូវបានចាត់ទុកថាជាអង្គភាពអភិបាលឡើយ។

ម៉្យាងទៀត កិច្ចប្រជុំរបស់អង្គភាពជាប់ឆ្នោត និងគណៈកម្មាធិការរបស់អង្គភាពទាំងនេះ គណៈកម្មការរៀបចំ ផែនការ និងកំណត់តំបន់ ក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសាធារណៈ និងអប់រំ ព្រមទាំងទីភ្នាក់ងារអភិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម សាធារណៈក៏នឹងត្រូវដាក់បញ្ចូលផងដែរ។

"កិច្ចប្រជុំ" នៅក្នុងបរិបទនេះសំដៅជាចម្បងចំពោះកិច្ចប្រជុំផ្លូវការ ដែលហៅថាការកោះប្រជុំអង្គភាព សាធារណៈជាផ្លូវការដើម្បីគោលបំណងអនុវត្តកិច្ចការសាធារណៈ។ កត្តាផ្សេងៗដែលបង្ហាញថា កិច្ចប្រជុំមាន លក្ខណៈផ្លូវការគឺជាលក្ខខណ្ឌសម្រាប់កូរ៉ុម និងភាពអាចអនុវត្តបាននៃវិធាននីតិវិធី។

លិខិតជូនដំណឹងអំពីកិច្ចប្រជុំមានភាពចាំបាច់ប្រសិនបើអង្គភាពសាធារណៈត្រូវមានឱកាសពិតប្រាកដ នៅក្នុងការចូលរួម ហើយច្បាប់គួរកំណត់ថា លិខិតជូនដំណឹងគ្រប់គ្រាន់អំពីកិច្ចប្រជុំ និងឯកសារសំខាន់ៗ ដែលត្រូវពិភាក្សានៅក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រូវបានផ្តល់ជូនឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ជាមុនដើម្បីឲ្យការចូលរួមពីភាគីផ្សេងៗ។ ចំណុចនេះមានសារសំខាន់ជាពិសេសនៅក្នុងករណីគម្រោងពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍជា ផ្នែកមួយនៃនីតិវិធី ផលប៉ះពាល់បរិស្ថាន ឬសង្គម។

កិច្ចប្រជុំអាចត្រូវបានបិទទ្វារ ប៉ុន្តែត្រូវស្របទៅតាមនីតិវិធីដែលបានកំណត់ និងមានហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ការបិទទ្វារ។ ការសម្រេចនៅក្នុងការបិទកិច្ចប្រជុំគួរបើកចំហឲ្យមានការចូលរួមពីសាធារណជន។ មូលដ្ឋាននៅក្នុងការបិទទ្វារមានលក្ខណៈទូលំទូលាយជាងបញ្ជីករណីលើកលែងចំពោះវិធាននៃការបង្ហាញ

ព័ត៌មាន ប៉ុន្តែមិនមែនគ្មានដែនកំណត់ឡើយ។ ក្នុងកាលៈទេសៈសមស្រប ហេតុផលក្នុងការបិទអាចរួម មានហេតុផល សុខភាព និងសុវត្ថិភាពសាធារណៈ ការអនុវត្តច្បាប់ ឬការស៊ើបអង្កេត បញ្ហាបុគ្គលិក ភាពជាឯកជន បញ្ហាពាណិជ្ជកម្ម និងសន្តិសុខជាតិ។ ការសម្រេចចិត្តដែលបានធ្វើឡើងនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំបិទទ្វារ មិនស្របច្បាប់គួរធ្វើការត្រួតពិនិត្យ និងកំណត់ថាគ្មានសុពលភាព។

គោលការណ៍ទី 8. ការបង្ហាញព័ត៌មាន មានអាទិភាព

ច្បាប់ដែលមិនស្របទៅនឹងគោលការណ៍នៃការបង្ហាញអតិបរមាគួរធ្វើការកែសម្រួល និងផ្លាស់ប្តូរ

ច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានគួរកំណត់ឲ្យធ្វើការបកស្រាយច្បាប់ផ្សេងទៀតនៅក្នុងលក្ខណៈដែល ស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នោះ និងត្រូវធ្វើការផ្លាស់ប្តូរនៅពេលចាំបាច់។

របបលើកលែងដែលបានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មានគួរមានលក្ខណៈគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ហើយច្បាប់ផ្សេងៗទៀតពុំអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើការពង្រីកវិសាលភាពនៃច្បាប់នេះឡើយ។ ជាពិសេស ច្បាប់ស្តីពី ការរក្សាការសម្ងាត់មិនគួរធ្វើឲ្យមានលក្ខណៈមិនស្របច្បាប់សម្រាប់មន្ត្រីនៅក្នុងការបង្ហាញព័ត៌មានដែល មន្ត្រីត្រូវបានតម្រូវឲ្យបង្ហាញនៅក្រោមច្បាប់ស្តីពីសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន។

ជាងនេះទៅទៀត មន្ត្រីគួរត្រូវបានការពារពីទណ្ឌកម្មដែលខ្លួនបានបង្ហាញដោយសមហេតុផល និងដោយ ចេតនាល្អនូវព័ត៌មានស្របទៅតាមសំណើសិទ្ធិទទួលបានព័ត៌មាន ទោះបីបន្ទាប់មកកើតឡើងថា ព័ត៌មាន មិនត្រូវធ្វើការបង្ហាញ ឬមានខ្លឹមសារមិនពិត។ បើមិនដូច្នោះទេ វប្បធម៌នៃភាពសម្ងាត់ដែលគ្របដណ្តប់លើ អង្គភាពអភិបាលជាច្រើននឹងត្រូវរក្សាទុកដោយសារមន្ត្រីអាចមានការប្រយ័ត្នប្រយែងជ្រុលចំពោះសំណើសុំ ព័ត៌មាន ដើម្បីបញ្ចៀសហានិភ័យផ្ទាល់ខ្លួន។

or the environment, whether linked to individual wrongdoing or not.

Whistleblowers should benefit from protection as long as they acted with the reasonable belief that the information was substantially true and disclosed evidence of wrongdoing. Such protection should apply even where disclosure would otherwise be in breach of a legal or employment requirement. Those that sanction, harm or harass whistleblowers should themselves face administrative or legal sanctions or criminal penalties in the most serious cases.

In some countries, protection for whistleblowers is conditional upon a requirement to release the information to certain individuals or oversight bodies. Protection for disclosure to other individuals including to the media should be available where the persons reasonably believed that disclosure to those bodies would not result in an adequate remedy for the wrongdoing that is exposed. Anonymous disclosure should also be allowed and protected.

The "public interest" for disclosure to other parties include the media in this context would include situations where the benefits of disclosure outweigh the harm, or where an alternative means of releasing the information is necessary to protect a key interest. This would apply, for example, in situations where whistleblowers need protection from retaliation, where the problem is unlikely to be resolved through formal mechanisms, where there is an exceptionally serious reason for releasing the information, such as an imminent threat to public health or safety, or where there is a risk that evidence of wrongdoing will otherwise be concealed or destroyed.

គោលការណ៍ទី 9. ការការពារសម្រាប់អ្នកផ្ដល់ព័ត៌មាន

បុគ្គលដែលបញ្ចេញព័ត៌មានអំពីការប្រព្រឹត្តកំហុស - អ្នកផ្ដល់ព័ត៌មានទាំងនេះ - ត្រូវទទួលបានការការពារ

បុគ្គលគួរត្រូវបានការពារពីទណ្ឌកម្ម ឬការផ្លូវច្បាប់ រដ្ឋបាល ឬពាក់ព័ន្ធនឹងការងារដោយសារបានបញ្ចេញ ព័ត៌មានអំពីការប្រព្រឹត្តខុសរបស់អង្គភាពសារធារណៈ ឬឯកជន។ ចំណុចនេះគួរមានចែងច្បាស់លាស់នៅក្នុង ច្បាប់។ ការអនុវត្តល្អប្រសើរគឺដើម្បីឲ្យប្រទេសអនុវត្តច្បាប់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយដែលអនុវត្តចំពោះគ្រប់ទិដ្ឋភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងច្បាប់ព្រហ្មទណ្ឌ រដ្ឋប្បវេណី រដ្ឋបាល នឹងច្បាប់ការងារ។

"ការប្រព្រឹត្តកំហុស" នៅក្នុងបរិបទនេះរួមមានការប្រព្រឹត្តបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ការមិនបានអនុវត្តតាម កាតព្វកិច្ចផ្លូវច្បាប់ ការមិនបានគោរពគោលការណ៍យុត្តិធម៌ អំពើពុករលួយ ឬទុច្ចរិត ឬការគ្រប់គ្រងមិនបាន ល្អធ្ងន់ធ្ងរពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គភាពសាធារណៈ។ ចំណុចនេះក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវការគំរាមកំហែងធ្ងន់ធ្ងរចំពោះ សុខភាព សុវត្ថិភាព ឬបរិស្ថាន ទោះជាជាប់ ឬមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រព្រឹត្តកំហុសរបស់បុគ្គលក៏ដោយ។

អ្នកផ្ដល់ព័ត៌មានគួរទទួលបានប្រយោជន៍ពីការការពារដរាបណាពួកគេអនុវត្តដោយមានជំនឿសមហេតុផល ថា ព័ត៌មានគឺជាការពិត និងបានបង្ហាញភ័ស្ដុតាងអំពីការព្រឹត្តកំហុស។ ការការពារទាំងនេះគួរអនុវត្តសូម្បីតែ នៅពេលដែលការបង្ហាញនេះជាការរំលោភទៅលើលក្ខខណ្ឌច្បាប់ ឬការងារក៏ដោយ។ អ្នកដែលដាក់ទណ្ឌកម្ម បង្កគ្រោះថ្នាក់ចំពោះ ឬបៀតបៀនអ្នកផ្ដល់ព័ត៌មានគួរប្រឈមមុខនឹងទណ្ឌកម្មផ្នែករដ្ឋបាល ឬផ្លូវច្បាប់ ឬ ទោសព្រហ្មទណ្ឌនៅក្នុងករណីដែលធ្ងន់ធ្ងរបំផុត

នៅក្នុងប្រទេសមួយចំនួន ការការពារសម្រាប់អ្នកផ្ដល់ព័ត៌មាននេះត្រូវបានកំណត់លក្ខខណ្ឌទៅលើលក្ខខណ្ឌ ក្នុងការបញ្ចេញព័ត៌មានទៅបុគ្គលជាក់លាក់ ឬអង្គភាពគ្រប់គ្រង។ ការការពារសម្រាប់ការបង្ហាញព័ត៌មានទៅ ដល់បុគ្គលផ្សេងទៀតរួមទាំងទៅប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយគួរផ្ដល់ជូននៅពេលបុគ្គដែលជឿដោយសមហេតុផលថា ការផ្ដល់ព័ត៌មានទៅអង្គភាពទាំងនោះនឹងធ្វើឲ្យមានការប៉ះប៉ូវគ្រប់គ្រាន់ចំពោះការប្រព្រឹត្តកំហុសដែលបាន រកឃើញ។ គួរអនុញ្ញាតឲ្យមាន និងត្រូវការពារការបង្ហាញព័ត៌មានលក្ខណៈអាណាមិកផងដែរ។

"ផលប្រយោជន៍សាធារណៈ" សម្រាប់ការផ្ដល់ព័ត៌មានដល់ភាគីផ្សេងៗទៀតរួមមានប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនៅក្នុងបរិបទនេះគឺរួមមានស្ថានភាពដែលអត្ថប្រយោជន៍នៃការបង្ហាញព័ត៌មានកម្រិតធំធេងជាងការប៉ះពាល់ ឬ ដែលមធ្យោបាយជាជម្រើសផ្សេងទៀតនៅក្នុងការបញ្ចេញព័ត៌មានមានលក្ខណៈមិនចាំបាច់នៅក្នុងការការពារ

ផលប្រយោជន៍សំខាន់។ ឧទាហរណ៍ចំណុចនេះអនុវត្តនៅក្នុងស្ថាប័នដែលអ្នកផ្ដល់ព័ត៌មានត្រូវការការពារពី ការសងសឹក ដែលបញ្ហាទំនងជានឹងមិនត្រូវបានដោះស្រាយតាមរយៈយន្តការផ្លូវការ ដែលមានហេតុផល លើកលែងសម្រាប់ការបញ្ចេញព័ត៌មាន ដូចជាការគំរាមកំហែងដែលនឹងកើតឡើងចំពោះសុខភាព និង សុវត្ថិភាពសាធារណៈ ឬដែលមានហានិភ័យថា បើមិនបានបង្ហាញព័ត៌មាននេះទេ ភ័ស្ដុតាងនៃការប្រព្រឹត្ត កំហុសនឹងត្រូវបិទបាំង ឬបំផ្លាញចោល។

About ARTICLE 19

ARTICLE 19 envisages a world where people are free to speak their opinions, to participate in decision-making and to make informed choices about their lives.

For this to be possible, people everywhere must be able to exercise their rights to freedom of expression and freedom of information. Without these rights, democracy, good governance and development cannot happen.

We take our name from Article 19 of the Universal Declaration of Human Rights:

"Everyone has the right to freedom of opinion and expression; this right includes freedom to hold opinions without interference and to seek, receive, and impart information and ideas through any media and regardless of frontiers."

ARTICLE 19 works so that people everywhere can express themselves freely, access information and enjoy freedom of the press. We understand freedom of expression as three things:

Freedom of expression is the right to speak

- It is the right to voice political, cultural, social and economic opinions
- It is the right to dissent
- It makes electoral democracy meaningful and builds public trust in administration.

Freedom of expression is freedom of the press

- It is the right of a free and independent media to report without fear, interference, persecution or discrimination
- It is the right to provide knowledge, give voice to the marginalised and to highlight corruption
- It creates an environment where people feel safe to question government action and to hold power accountable.

Freedom of expression is the right to know

- It is the right to access all media, internet, art, academic writings, and information held by government
- It is the right to use when demanding rights to health, to a clean environment, to truth and to justice
- It holds governments accountable for their promises, obligations and actions, preventing corruption which thrives on secrecy.

Email: asia@article19.org

អំពីមាត្រា 19

មាត្រា 19 លើកឡើងអំពីពិភពលោកដែលមនុស្សមានសេរីភាពនៅក្នុងការបញ្ចេញទស្សនៈរបស់ខ្លួន នៅក្នុងការ ចូលរួមនៅក្នុងការធ្វើសេចក្ដីសម្រេចចិត្ត និងជ្រើសរើសក្រោយពីទទួលបានព័ត៌មានគ្រប់គ្រាន់អំពីជីវភាព រស់នៅរបស់ខ្លួន។

ដើម្បីធ្វើការអនុវត្តនេះសម្រេចទៅបាន មនុស្សនៅគ្រប់ទីកន្លែងត្រូវតែអាចអនុវត្តសិទ្ធិសេរីភាពបញ្ចេញមតិ និងសេរីភាពទទួលបានព័ត៌មានរបស់ខ្លួន។ ប្រសិនបើគ្មានសិទ្ធិទាំងអស់នេះទេ អភិបាលកិច្ចល្អ និងការអភិវឌ្ឍ មិនអាចកើតឡើងឡើយ។

យើងយកឈ្មោះរបស់យើងពីមាត្រា 19 នៃសេចក្ដីប្រកាសជាសកលស្ដីពីសិទ្ធិមនុស្ស៖

"មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិសេរីភាពមានមតិ និងសេរីភាពក្នុងការសម្ដែងមតិ។ សិទ្ធនេះរាប់ទាំងសេរីភាពក្នុងការ ប្រកាន់មតិ និងការសម្ដែងមតិដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែក ព្រមទាំងសេរីភាពក្នុងការស្វែងរក ការទទួល និង ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងគំនិតនានាតាមរយៈប្រព័ន្ធឃោសនាណាមួយក៏ដោយ និងដោយឥតគិតពីព្រំដែន អ្វីឡើយ"។

មាត្រា 19 អនុវត្តដើម្បីឲ្យមនុស្សនៅគ្រប់ទីកន្លែងទាំងអស់បញ្ចេញមតិផ្ទាល់ខ្លួនដោយសេរី អាចទទួលបាន ព័ត៌មាន និងប្រើប្រាស់សិទ្ធិសេរីភាពបញ្ចេញមតិ។ យើងយល់ថាសេរីភាពបញ្ចេញមតិមានបីចំណុចដូចខាង ក្រោម៖

សេរីភាពបញ្ចេញមតិគឺជាសិទ្ធិក្នុងការនិយាយ

- គឺជាសិទ្ធិក្នុងការបង្ហាញទស្សនៈនយោបាយ វប្បធម៌ សង្គម និងសេដ្ឋកិច្ច
- គឺជាសិទ្ធិក្នុងការមិនយល់ស្រប
- ជាសិទ្ធិដែលធ្វើឲ្យប្រជាធិបតេយ្យបែបបោះឆ្នោតប្រកបដោយអត្ថន័យ និងកសាងទំនុកចិត្តសាធារណៈ មកលើការគ្រប់គ្រង

សេរីរភាពបញ្ចេញមតិគឺជាសេរីភាពសម្ដែងមតិ

- គឺជាសិទ្ធិរបស់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសេរី និងឯករាជ្យនៅក្នុងការរាយការណ៍ដោយគ្មានការភ័យខ្លាច ការជ្រៀត ជ្រែក និងការដាក់ទោស ឬការរើសអើង
- គឺជាសិទ្ធិនៅក្នុងការផ្ដល់ចំណេះដឹង ផ្ដល់សំឡេងដល់ជនដែលត្រូវផាត់ចេញពីសង្គម និងនៅក្នុងការ គូសបញ្ជាក់អំពីអំពើពុករលួយ
- បង្កើតនូវបរិយាកាសដែលប្រជាជនមានអារម្មណ៍សុវត្ថិភាពក្នុងការចោទសួរអំពីសកម្មភាពរបស់រដ្ឋាភិបាល និងក្នុងការកំណត់ទំនួលខុសត្រូវសិទ្ធិអំណាច

សេរីភាពបញ្ចេញមតិគឺសិទ្ធិនៅក្នុងការដឹង

- ជាសិទ្ធិនៅក្នុងការទទួលព័ត៌មានពីគ្រប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ អ៊ីនធឺណិត សិល្បៈ គំនូរសិក្សា និងព័ត៌មានដែល ស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋាភិបាល
- ជាសិទ្ធិនៅក្នុងការប្រើប្រាស់នៅពេលត្រូវការទាមទារសិទ្ធិមើលថែសុខភាព សិទ្ធិទទួលបានបរិស្ថានស្អាត សិទ្ធិក្នុងការដឹងការពិត សិទ្ធិទទួលបានយុត្តិធម៌
- សិទ្ធិនេះកំណត់ឲ្យរដ្ឋាភិបាលមានគណនេយ្យភាពចំពោះកិច្ចសន្យា កាតព្វកិច្ច និងសកម្មភាពរបស់ខ្លួន ដោយទប់ស្កាត់អំពើពុករលួយដែលកើតឡើងយ៉ាងសម្ងាត់។

អ៊ីមែល៖ asia@article19.org

DEFENDING FREEDOM
OF EXPRESSION AND INFORMATION

ARTICLE 19 Free Word Centre 60 Farringdon Road London EC1R 3GA
T +44 20 7324 2500 F +44 20 7490 0566

E info@article19.org W www.article19.org Tw @article19org facebook.com/article19org

© ARTICLE 19